

Nylig publisert statistikk fra Dødsårsaksregisteret viser ingen uventet endring i selvmordsraten i 2020. Les kommentar ved professor Ping Qin.

Selv mord i Norge i 2020

AV PING QIN

Antall selvmord i Norge i 2020 sammenliknet med gjennomsnitt 2017–2019:

Pre-pandemi →	(januar–februar)	19,2 % høyere
1. pandemibølge →	(mars–mai)	15,7 % lavere
Mellomliggende periode →	(juni–september)	5,8 % høyere
2. pandemibølge →	(oktober–desember)	2,6 % lavere

Med bekymring har vi ventet på å se hvordan selvmordsraten utviklet seg i 2020 under pandemien. Dataene fra Dødsårsaksregisteret/FHI som ble offentliggjort 10. juni 2021, viser ingen økning i selvmord i den norske befolkning. Totalt tok 639 personer, 467 menn og 172 kvinner sitt eget liv i 2020. Det totale antall er på linje med de siste årene, for eksempel var det gjennomsnittlige antall selvmord 640 per år fra 2017 til 2019.

I 2020 var selvmordsraten hos menn, standardisert etter aldersfordeling av den europeiske befolkningen, veldig sammenlignbar med tidligere år (17,6 i 2020 mot et gjennomsnitt på 17,2/100 000 for årene 2017–2019); den aldersstandardiserte raten for kvinner var imidlertid noe lavere i 2020 (6,5/100 000) enn gjennomsnittsraten de tre foregående årene (7,4/100 000).

Det er noen bemerkelsesverdige svingninger i 2020 når man sammenligner med de foregående årene. For eksempel var det mange færre selvmord i aldersgruppen 40–49 år, men flere i aldersgruppen 70–79 år, sammenlignet med tidligere år. Hvis man ser på bredere alderskategorier, var det en reduksjon på 15,8 % av selvmord hos mennesker

i alderen 40–59 år (208 selvmord i 2020 mot et gjennomsnitt på 247 i 2017–2019), mens det var en økning på 19 % blant eldre mennesker fra 60 år og over (177 i 2020 mot 149 i gjennomsnitt de tre tidligere år).

Sett månedsvis hadde april og september tilsynelatende færre selvmord i 2020 enn i 2019, men månedstallene svingte mye.

Hvis vi grovt deler inn året i fire, ser det ut til (sammenlignet med gjennomsnittet av de tre foregående årene) at selvmordstallet i 2020 var 19,2 % høyere i pre-pandemiperioden, 15,7 % lavere under 1. pandemibølge, 5,8 % høyere i mellomperioden og 2,6 % lavere under 2. pandemibølge.

Det er vanskelig å si om disse forskjellene er betydelige variasjoner som er knyttet til pandemien eller om de bare er naturlige svingninger som mange andre år. I et land med rundt

5,4 millioner innbyggere, er slike svingninger statistisk forventet.

Likevel må vi være oppmerksomme og følge nøye med på endringer i selvmordsdødelighet og selvmordsadferd som kan komme i denne spesielle tiden.

”
Det er noen bemerkelsesverdige svingninger i 2020 når man sammenligner med de foregående årene.